

Resultaten QuickScan Programmabegroting 2008

De programmabegroting als instrument voor sturing en controle

Ook in de gemeente Gouda?

Aan

mevr. B. Lubbers
dhr. M. Schippers

Van

Govert Schermers – senior adviseur/onderzoeker
Stefanie den Dunnen – onderzoeksassistent

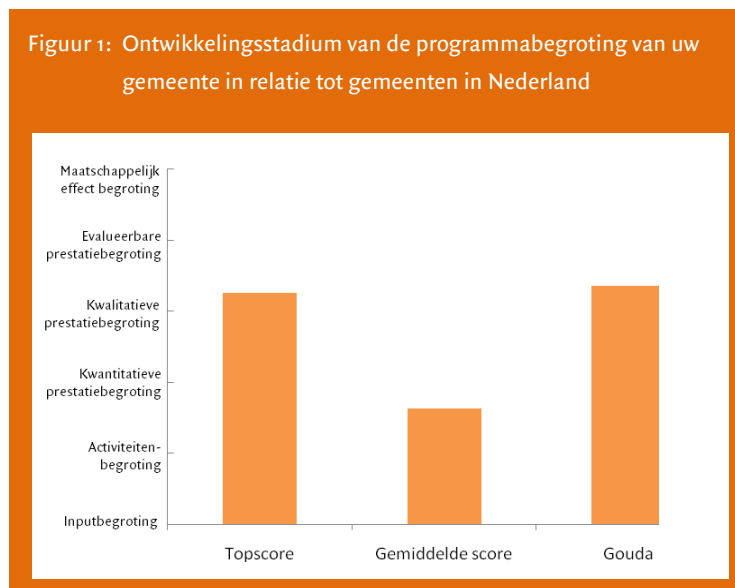
Vught, 7 mei 2008

Resultaten QuickScan Programmabegroting 2008

Idealiter is de programmabegroting hét instrument voor sturing en controle voor een gemeente. Sturing kan dan plaatsvinden op basis van doelen die evalueerbaar en resultaatgericht geformuleerd zijn en bovendien specifiek gekoppeld zijn aan een budget: er is dan sprake van een ‘Maatschappelijk effect begroting’. De gemeentelijke praktijk laat echter zien dat de programmabegroting zich bij veel gemeenten nog niet in dit hoogste ontwikkelingsstadium bevindt. In welk ontwikkelingsstadium (van de zes ontwikkelingsstadia die wij onderscheiden) bevindt de programmabegroting 2008 van uw gemeente zich?

Partners+Pröpper heeft voor uw gemeente de QuickScan Programmabegroting uitgevoerd. We hebben de kwaliteit van uw programmabegroting 2008 als instrument voor sturing en controle bekeken en voor deze een ontwikkelingsstadium bepaald (zie figuur 1). Daarbij stond de vraag centraal in hoeverre de inrichting van uw programmabegroting 2008 adequaat is met het oog op de mogelijkheid van sturing en controle voor uw gemeente.

Onze conclusie op hoofdlijnen is dat uw programmabegroting 2008 voldoende handvatten biedt voor sturing en controle voor uw gemeente.

Uw gemeente scoort op de kwaliteit van de inrichting van de begroting zeer goed in vergelijking met de gemiddelde score van enkele tientallen door Partners+Pröpper onderzochte gemeenten. Hierna bespreken we de conclusies per toetspunt en per beleidsveld.

Evalueerbaarheid

De doelstellingen in de programmabegroting zijn over het algemeen (vrij) goed evalueerbaar; ze zijn voldoende specifiek, meetbaar en tijdsgebonden geformuleerd.

Resultaatgerichtheid

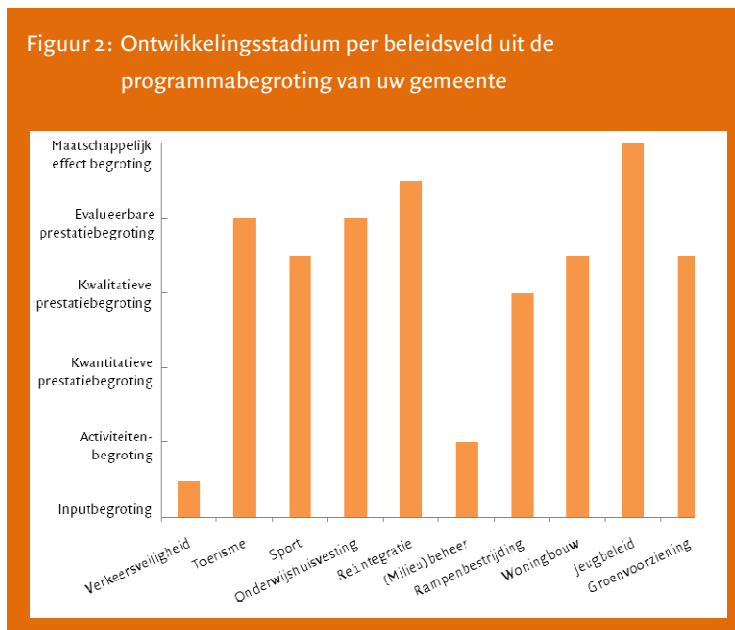
De doelstellingen in de programmabegroting zijn redelijk resultaatgericht; ze bieden voornamelijk mogelijkheden om te sturen op prestaties, in mindere mate ook mogelijkheid om te sturen op maatschappelijke effecten.

Koppeling aan een budget

De doelen/activiteiten in de programmabegroting zijn beperkt gekoppeld aan een budget. Het is daarom slechts deels mogelijk te controleren of met de geraamde budgetten de doelen worden bereikt of de activiteiten worden uitgevoerd.

Score per beleidsveld

We hebben de programmabegroting geanalyseerd door middel van het scoren van een selectie van tien beleidsvelden die een goede spreiding vormen over de programma's en over de 'harde' en 'zachte' sector. Deze score is opgenomen in onderstaande figuur.

De score van de beleidsvelden wordt hieronder geïllustreerd aan de hand van goede en minder goede voorbeelden van doelen/ activiteiten uit uw begroting.

Een goed voorbeeld van een specifieke, meetbare en tijdgebonden formulering uit uw programmabegroting 2008

Participatie aan de samenleving door een hogere zelfstandigheid en onafhankelijkheid van de betrokkenen: 25% daling WWB bestand in 4 jaar (afpraak VNG/Rijk) = 6,5% per jaar vanaf 1 januari 2008.

↑

↑

↑

tijdsgebonden: goed

specifiek: goed

meetbaar: goed

Een goed voorbeeld van sturing op een maatschappelijk effect uit uw programmabegroting 2008

Sturen op maatschappelijke effecten

↓

Toekomstige economische zelfredzaamheid van de burgers in Gouda: In 2010 heeft minimaal 80% van de jongeren een baan of gaat naar school. Middelen hiervoor zijn het uitbreiden van de leerplicht d.m.v. verplichte startkwalificaties. Kosten uitbreiding leerplicht: 30.000 euro.

Deze doelstelling en activiteit is ook goed specifiek, meetbaar en tijdgebonden en bovendien gekoppeld aan een budget, zeer goed.

Een goed voorbeeld van een activiteit met koppeling aan een budget uit uw programmabegroting 2008

Snelle en adequate bestrijding van rampen: Brandweer is in 95% van de incidenten gemiddeld binnen 8 minuten ter plaatse. Kosten o.a. onderhoud en opleiding brandweer: 60.000 euro.

←

Budget

Minder goede voorbeelden van doelen/activiteiten uit uw programmabegroting 2008

- Doorgaan met het aanleggen van 30 km-zones.
- De komende jaren worden er meer ondergrondse afvalcontainers geplaatst.

Verbeterpunten voor uw begroting

Uit de QuickScan blijkt dat uw begroting in het algemeen voldoende handvatten biedt voor sturing en controle. Ook de leesbaarheid en overzichtelijkheid van uw begroting is zeer goed. De schema's en overzichten zijn erg gebruiksvriendelijk en helder. Er zijn echter nog enkele verbeterpunten te noemen:

- 1 In het algemeen adviseren wij een betere koppeling aan te brengen tussen doelen/activiteiten in de programmabegroting en een daarbij behorend budget. Dit versterkt de mogelijkheid te sturen en controleren of met de geraamde budgetten de doelen worden bereikt of de activiteiten worden uitgevoerd.
- 2 Daarnaast zien wij grote verschillen tussen de wijze waarop informatie over de verschillende beleidsvelden is weergegeven. De consistentie en coherentie van de begroting kan nog worden verbeterd. Wij merken hierbij op dat wij niet naar het proces van totstandkoming van de programmabegroting hebben gekeken, maar mogelijk ligt hierin een sleutel. Ook hebben wij niet gekeken naar de koppeling tussen programmabegroting en de verantwoording via het jaarverslag en jaarrekening.
- 3 Meer specifiek behoeven met name de beleidsvelden 'verkeersveiligheid' en 'milieubeheer' nog extra aandacht.

Bovengenoemde aandachtspunten zijn tot stand gekomen op basis van deze QuickScan Programmabegroting.

Wanneer u meer inzicht wenst te verkrijgen in de kwaliteit van de inrichting van uw begroting, kan Partners+Pröpper u daarbij helpen. Wij bieden mogelijkheden ter ondersteuning van het optimaliseren van uw begroting of het proces van totstandkoming binnen de gehele planning en control cyclus via:

- onderzoek
- advies
- training en opleiding
- interim-diensten.

Binnen enkele weken zal Partners+Pröpper contact met u opnemen ter verdere toelichting op de uitkomsten van deze Quick-scan Programmabegroting en om verder van gedachten te wisselen over de mogelijkheden in uw gemeente de beleidscyclus en de producten daarbinnen te verbeteren.